

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 317/2011-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. októbra 2011 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa o sťažnosti J. Š., B., zastúpeného advokátom JUDr. S. J., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 288/1995 v období od vydania nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 307/04 z 12. januára 2005 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 288/1995 v období od

vydania nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 307/04 z 12. januára 2005 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 288/1995 p r i k a z u j e vo veci konať bez zbytočných priet'ahov.

3. J. Š. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava II j e p o v i n n ý uhradiť J. Š. trovy konania v sume 314,18 € (slovom tristoštrnásť eur a osemnásť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. S. J., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. II. ÚS 317/2011-16 z 30. júna 2011 na ďalšie konanie sťažnosť J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej tvrdil, že postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 288/1995 v období od vydania nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 307/04 z 12. januára 2005 bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

2. V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľ uviedol:

„K porušovaniu uvedených základných práv a slobôd sťažovateľa dochádza nečinnosťou súdu a priet'ahmi v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode vedenom pred Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 16C/228/1995 proti odporcovi: Slovenská republika zast. Okresným súdom Bratislava II... K priet'ahom dochádza napriek dvom nálezom Ústavného súdu SR, v ktorých sa konštatuje

porušenie práva sťažovateľa. Ide o nálezy vydané pod č. k. III. ÚS 147/02-25 a IV. ÚS 307/04-28. ...

Dňa 25.10.1995 bola podaná žaloba na Okresný súd Bratislava II podľa dôkazu č. 1 na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov...

Napriek tomuto nálezu Ústavného súdu SR dochádzalo i naďalej k prieťahom, čo nakoniec vyústilo do podania ďalšej ústavnej sťažnosti. O tejto Ústavný súd SR rozhodol nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 307/04-28 z 12. januára 2005, v ktorom konštatoval, že Okresný súd Bratislava II porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. ...

Okresný súd Bratislava II však tieto nálezy nerešpektoval a vo veci ani po uplynutí šiestich rokov rozhodnutia o druhej ústavnej sťažnosti, nerozhodol. Vec sa stále nachádza vo fáze prvostupňového konania.

Vo veci sťažovateľa v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode, vedenej Okresným súdom Bratislava II pod č. k. 16C/288/1995, odo dňa podania žaloby príslušnému súdu dňa 25.10.1995 do súčasnosti, t.j. po dobu viac ako pätnásť rokov od začatia konania, nebol Okresným súdom Bratislava II vydaný rozsudok.

Sťažovateľ prejavuje svojou účasťou na jednotlivých pojednávaniach, ktoré sú vytyčované snahu o vyriešenie súdneho sporu s konečnou platnosťou...

Okresný súd Bratislava II po viac ako pätnástich rokoch ešte nevydal meritórne rozhodnutie – rozsudok, pričom opakované prípady nečinnosti súdu, ktoré podľa názoru sťažovateľa nie je čím ospravedlniť sú termíny medzi jednotlivými termínmi pojednávania. Konkrétne ide o nasledovné obdobia od 26.06.2006 do 28.05.2008 (23 mesiacov), od 24.09.2008 do 03.03.2010 (18 mesiacov) a od 16.06.2010 do 03.12.2010 (6 mesiacov). Takto skoro štyri roky z celkovej relevantnej doby 6 rokov od rozhodnutia o poslednej ústavnej sťažnosti, boli prieťahy spôsobené len nečinnosťou Okresného súdu Bratislava II.

Podaním sťažností na Ústavný súd sťažovateľ preukázal evidentný záujem na tom, aby sa konanie pred Okresným súdom Bratislava II vedené pod sp. zn. 16C 288/95 skončilo meritórnym rozhodnutím a aby boli odstránené prieťahy v konaní. Nerešpektovanie nálezov Ústavného súdu odôvodňuje opätovnú sťažnosť na porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručených v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky...

... ako aj práva sťažovateľa na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

Vyššie uvedené ustanovenie Ústavy SR je premietnuté aj v zákone č. 99/1963 Zb. Občianskom súdnom poriadku...,

Právna otázka predložená sťažovateľom Okresnému súdu Bratislava II nepredstavuje právne ani fakticky tak zložitú problematiku, aby si vyžadovala riešenie po dobu viac ako pätnástich rokov. Uplatňované právo nie je zložitá a tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, pričom rozhodovacia činnosť všeobecných súdov v obdobných veciach sa opiera o ustálenú judikatúru. ...

Správanie sťažovateľa ako účastníka konania možno, počas celej doby konania, hodnotiť ako aktívne a súčinné, v dôsledku čoho nemohlo prispieť k zdlhavosti konania a nevykazuje znaky, ktoré by mali byť v neprospech sťažovateľa pri posudzovaní zbytočných priesťahov v tomto konaní. Nie sú tu prítomné žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit', že sťažovateľ svojím správaním prispel k doterajšej (viac než pätnásťročnej) dĺžke namietaného konania.

Pokiaľ ide o postup Okresného súdu Bratislava II v posudzovanom konaní, z analýzy dosiaľ vykonaných úkonov vyplýva, že súd bol v spore takmer nečinný...

Fakt, že v predmetnej veci Okresný súd Bratislava II určité úkony vykonal, nemôže sám o sebe vylúčiť existenciu zbytočných priesťahov v konaní. Obdobie poznamenané nečinnosťou všeobecného súdu alebo iného zodpovedného orgánu, keď jeho konaniu nebráni žiadna zákonná prekážka, Ústavný súd posudzuje ako zbytočný priesťah v konaní (napr. II. ÚS 3/00).

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 52/99, I. ÚS 35/03), nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie, alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších zamestnancov, ktorých oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov a v konečnom dôsledku nezavávajú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priesťahy v konaní...

Len konanie vedené a riadne ukončené v súlade so zásadou rýchlosti konania v primeranej lehote s ohľadom na okolnosti, ako aj faktickú a právnu zložitnosť

prejednávanej veci, dokáže sťažovateľovi ako účastníkovi poskytnúť právnu istotu a splniť tak samotný účel konania pred súdom.“

Sťažovateľ navrhol, aby mu ústavný súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15 000 €, čo odôvodnil tým, že „Okresný súd Bratislava II koná, vzhľadom na povahu veci, s neospravedlňiteľnými a neprimeranými prietahmi, pričom v dôsledku jeho nečinnosti nie je sťažovateľovi umožnené dosiahnuť účinnú nápravu zásahu do jeho základných práv.“.

2.1 Sťažovateľ napokon navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo J. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16C/288/1995 v období od vydania nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 307/04 z 12. januára 2005 porušené bolo.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 16C/288/1995 ďalej konať bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd SR priznáva J. Š. primerané finančné zadostučinenie vo výške 15.000 EUR (slovom: Päťnásťtisíc EUR), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný sťažovateľovi zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi J. Š. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 314,18 EUR, ktorú je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. S. J...“

3. Podpredsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa v podaní sp. zn. Spr. 2099/2011 doručenom ústavnému súdu 25. júla 2011 uviedla:

„Po oboznámení sa s jej obsahom (sťažnosti, pozn.), ako aj obsahom predmetného spisu mám za to, že v tomto konaní nedošlo zo strany tunajšieho súdu k prietahom v konaní. Vo veci boli nariadené pojednávania na deň 16.02.2005, 27.04.2005, 22.06.2005, 19.10.2005, 18.01.2005, 13.03.2006, 15.05.2006, 26.06.2006. Uznesením č. k. 16C/288/1995-322 bolo nariadené znalecké dokazovanie na určenie ceny hnutelných vecí

patriacich do BSM. Znalecké posudky boli znalcami vypracované a doručené súdu 31.11.2006, 12.01.2007, 13.09.2007, 27.09.2007, 21.01.2008. Úpravou sudkyne zo dňa 06.05.2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 28.05.2008, ktoré bolo odročené na 24.09.2008, na ktorom bol dopočutý znalec Ing. W., následne bolo nariadené kontrolné znalecké dokazovanie ohľadom hodnoty nehnuteľností. Vypracovaný znalecký posudok bol doručený súdu 23.03.2009. Dňa 13.10.2009 bola vec prikázaná opatrením predsedníčky súdu z dôvodu dočasného pridelenia zákonnej sudkyne JUDr. A. S. na Krajský súd v Bratislave, na vybavenie JUDr. Z. M. Vo veci bol nariadený termín pojednávania na deň 03.03.2010, následne bol nariadený termín pojednávania na deň 19.05.2010, 16.06.2010, 03.12.2010, 28.02.2011 za účelom doplnenia dokazovania. Vec bola pripravená na rozhodnutie, posledný termín pojednávania bol zrušený z dôvodu potreby aktualizácie všeobecnej hodnoty nehnuteľností súdnou znalkyňou a na žiadosť navrhovateľky, ktorá ukončila zmluvu o právnom zastupovaní so svojim advokátom a zvolila si nového právneho zástupcu. Aktualizácie všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti bola doručená súdu dňa 21.04.2011. Vo veci je nariadený termín pojednávania na deň 09.09.2011, na ktorom je predpoklad vynesenia rozsudku.

Navrhujem, aby ústavný súd rozhodol, že právo sťažovateľa na rýchlu súdnu ochranu a spravodlivý proces v konaní po 12. januári 2005 porušené nebolo, aj keď vo veci nebolo meritórne rozhodnuté. Podľa vyjadrenia zákonnej sudkyne vec bola pripravená na rozhodnutie už k termínu 24.06.2011, pojednávanie bolo zrušené z dôvodu, že spis bol vyžiadaný na Ústavný súd SR, kam bol zaslaný dňa 01.06.2011 a vrátený bol 27.06.2011. “

4. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 21. júla 2011, uviedol, že sťažovateľ netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto

pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti, k nej priložených písomností a z vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 16 C 288/1995 v posudzovanom období:

Dňa 16. februára 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 27. apríla 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že opätovne bude predvolaný svedok F. F.

Dňa 22. júna 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že právny zástupca navrhovateľky v lehote 30 dní predloží súdu rozsudok o pôžičke, ktorú poskytla matka navrhovateľky účastníkom konania, a oznámi súdu zostatok pôžičky FKSP ku dňu zániku manželstva, právny zástupca odporcu oznámi súdu v lehote 30 dní, či trvá na výsluchu svedkov V. H., J. T. a J. Š., a opätovne bude predvolaný svedok F. F.

Dňa 19. októbra 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že právna zástupkyňa navrhovateľky zabezpečí účasť svojej klientky na pojednávaní a sporné strany oznámia v lehote 10 dní mená a adresy svedkov, ktorých žiadajú vo veci vypočuť.

Dňa 18. januára 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že bude predvolaný svedok L. T., navrhovateľka mala súdu oznámiť zostatok mladomanželskej pôžičky ku dňu zániku manželstva a odporca mal predložiť súdu doklady o splácaní pôžičky v sume 135 000 Sk v lehote 30 dní.

Dňa 13. marca 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že bude predvolaná svedkyňa A. N. a sťažovateľ v lehote 10 dní oznámi súdu číslo účtu a stav účtu, na ktorom sa viedlo účtovníctvo firmy ku dňu rozvodu manželstva, a dátum narodenia svedka J. A.

Dňa 15. mája 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že opätovne bude predvolaný svedok J. A. a sťažovateľ doloží súdu fotokópiu výpisu z účtu

z 25. októbra 1996 a doklady preukazujúce skutočnosť, že došlo k splácaniu lízingu na motorové vozidlo i po rozvode manželstva.

Dňa 26. júna 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že bude vykonané znalecké dokazovanie a bude pripojený spis sp. zn. 28 P 480/08.

Dňa 4. septembra 2006 okresný súd uznesením sp. zn. 16 C 288/1995 ustanovil znalca z odboru umeleckých diel a bytového zariadenia.

Dňa 16. októbra 2006 znalec oznámil súdu, že účastníci mu neposkytujú súčinnosť.

Dňa 27. októbra 2006 konajúci súd vyzval účastníkov na poskytnutie súčinnosti znalcovi.

Dňa 4. decembra 2006 bol vypracovaný znalecký posudok.

Dňa 10. januára 2007 bol vypracovaný ďalší znalecký posudok.

Dňa 10. septembra 2007 bol vypracovaný ďalší znalecký posudok.

Dňa 5. decembra 2007 bolo zvolané miestne šetrenie na účely znaleckého posudku.

Dňa 17. januára 2008 bol vypracovaný ďalší znalecký posudok.

Dňa 21. apríla 2008 bol vypracovaný ďalší znalecký posudok.

Dňa 28. mája 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že bude predvolaný znalec P. V.

Dňa 24. septembra 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že bude vykonané kontrolné znalecké dokazovanie týkajúce sa hodnoty nehnuteľností.

Dňa 14. novembra 2008 okresný súd uznesením ustanovil znalca z odboru stavebníctva.

Dňa 11. marca 2008 bol doručený ďalší znalecký posudok.

Dňa 3. marca 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že bude predvolaná znalkyňa, bude zisťovaný stav exekúcie u exekútora, bude sa zisťovať stav mladomanželskej pôžičky, a navrhovateľke bolo uložené v lehote 7 dní doručiť číslo účtu mladomanželskej pôžičky.

Dňa 16. júna 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 30. júla 2010 navrhovateľka podala námietky proti znaleckému posudku.

Dňa 3. decembra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 20. apríla 2011 bol súdu doručený znalecký posudok.

Dňa 15. mája 2011 navrhovateľka vyjadrila nesúhlas so znaleckým posudkom.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 288/95 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v období od vydania nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 307/04 z 12. januára 2005.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s potrebou vykonania viacnásobného znaleckého dokazovania, avšak doterajší neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadne významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom. Sťažovateľ neprispel svojím správaním k zbytočným prietahom v konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že viac ako 16-ročné trvanie preskúmaného konania je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané a neospravedlňiteľné. Okrem toho ústavný súd už v súvislosti s napadnutým konaním dvakrát vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy

okresným súdom nálezom č. k. III. ÚS 147/02-25 a č. k. IV. ÚS 307/04-28 a prikázal súdu konať bez zbytočných priet'ahov, pričom tento príkaz nebol rešpektovaný, pretože okresný súd bol opakovane absolútne nečinný napr. v období od 3. marca 2009 do 16. júna 2010, alebo neefektívne činný, napr. v rokoch 1996 až 1998, keď neobyčajne dlho toleroval vypracovanie znaleckých posudkov. Na základe prehľadu úkonov okresného súdu ústavný súd konštatuje, že takmer celý doterajší priebeh konania je poznačený neefektívnosťou jeho postupu, čo malo vplyv na doterajšiu dĺžku sporu.

Uvedený postup okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľný, pretože okresný súd opakovane a napriek príkazu ústavného súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitou veci ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných priet'ahov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ navrhol, aby mu bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €, pretože „*Okresný súd Bratislava II koná, vzhľadom na povahu veci, s neospravedlniteľnými a neprímeranými prietiahmi, pričom v dôsledku jeho nečinnosti nie je sťažovateľovi umožnené dosiahnuť účinnú nápravu zásahu do jeho základných práv.*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä vzhľadom na celkovo neobvykle dlhé trvanie napadnutého konania a nerešpektovanie rozhodnutí ústavného súdu č. k. III. ÚS 147/02-25 a č. k. IV. ÚS 307/04-28 považuje za primerané v sume 5 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľovi, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom. Sťažovateľ žiadal, aby mu boli uhradené trovy konania súvisiace s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom v sume 314,18 €. Keďže suma uplatnená sťažovateľom neprekračovala sumu vypočítanú podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v sume, v akej ju požadoval.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľom rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2011